

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Ινστιτούτου Παστέρ και του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το προτεινόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ φέρεται προς κύρωση η υπογραφείσα στην Αθήνα την 28.3.2008 Σύμβαση μεταξύ αφενός της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και αφετέρου του Ινστιτούτου Παστέρ και του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ (στο εξής Σύμβαση), η οποία αντικαθιστά τη μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ινστιτούτου Παστέρ Παρισίων την 24.10.1975 υπογραφείσα Σύμβαση «Περί του εν Αθήναις Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ (Ίδρυμα Β. Ζαχάρωφ)», η οποία κυρώθηκε με τον ν. 390/1976.

Η Σύμβαση έχει χρονική διάρκεια πέντε ετών, με δυνατότητα σιωπηρής ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για να προωθήσουν την πραγματοποίηση των παραδοσιακών αποστολών του Ινστιτούτου Παστέρ από το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ (στο εξής Ε.Ι.Π.), δηλαδή της έρευνας, της εκπαίδευσης και της δημόσιας υγείας, όπως αυτές ειδικότερα προσδιορίζονται στον Χάρτη των Αξιών του Ινστιτούτου Παστέρ και τη Διακήρυξη των Κοινών Αξιών του Ινστιτούτου Παστέρ, οι οποίες προσαρτώνται ως παραρτήματα στη Σύμβαση, αποκτώντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, κανονιστικό περιεχόμενο.

2

Στόχος της Σύμβασης είναι, συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το Νοσχ, η ακριβέστερη και επικαιροποιημένη αποτύπωση του συνόλου των δραστηριοτήτων του Ε.Ι.Π. στον τομέα της Δημόσιας Υγείας, όπως αυτές υπαγορεύονται από τις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της βιοϊατρικής και της εφαρμοσμένης ιατρικής. Στο πλαίσιο αυτό αναδιαμορφώνεται η διοικητική δομή του Ε.Ι.Π., επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες των επί μέρους διοικητικών του οργάνων, ενισχύεται ο ερευνητικός του ρόλος και εξειδικεύεται ο τρόπος συνεργασίας του Ε.Ι.Π. με το Ινστιτούτο Παστέρ.

Ειδικότερα, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ι.Π. (στο εξής Δ.Σ.) υποδεικνύεται εξ ολοκλήρου από την Ελληνική Κυβέρνηση, συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και είναι επταμελές, αποτελούμενο από έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τέσσερις Καθηγητές της Ιατρικής Σχολής ή άλλης Σχολής Θετικών Επιστημών και έναν νομικό. Η θητεία των μελών του είναι πενταετής και δύναται να ανανεωθεί μία φορά για ίσο χρονικό διάστημα (άρθρο 4 της Σύμβασης). Σήμερα το Δ.Σ. του Ε.Ι.Π. απαρτίζεται από εννέα μέλη, η θητεία των οποίων είναι τριετής, εκ των οποίων έξι είναι Έλληνες και τρεις Γάλλοι πολίτες. Εν συνεχεία, επανακαθορίζονται η διαδικασία επιλογής, οι αρμοδιότητες και η διάρκεια της θητείας του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ι.Π. Προβλέπεται ειδικώς, κατ' αναλογία των όσων ορίζονται στο άρθρο 33 παρ. 5 του ν. 3653/2008 σχετικώς με τη διαδικασία επιλογής των Διευθυντών των Ερευνητικών Κέντρων, η συγκρότηση πενταμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης των υποψηφίων, η οποία απαρτίζεται από επιστήμονες διεθνούς κύρους και αποδεδειγμένης εμπειρίας, και ορίζεται ότι η θητεία του Γενικού Διευθυντή είναι εφεξής πενταετής, αντί της τριετούς θητείας που ισχύει σήμερα (άρθρο 5 της Σύμβασης). Τέλος, συνιστάται εξαμελές Επιστημονικό Συμβούλιο από επιστήμονες διεθνούς κύρους με συμβουλευτικές αρμοδιότητες (άρθρο 7 της Σύμβασης), προβλέπεται η κατάρτιση συμβάσεων για κοινά ερευνητικά προγράμματα στους τομείς της δημόσιας υγείας και της μετεκπαίδευσης (άρθρο 8 της Σύμβασης), κατοχυρώνονται τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του Ε.Ι.Π. (άρθρο 9 της Σύμβασης) και διατυπώνονται αναλυτικώς οι υποχρεώσεις του Ινστιτούτου Παστέρ (άρθρο 11).

II. Παρατηρήσεις επί του Άρθρου Πρώτου του Νσχ

Με το Άρθρο Πρώτο του Νσχ, όπως ελέγχθη, κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η Σύμβαση μεταξύ αφενός της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και αφετέρου του Ινστιτούτου Παστέρ και του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ.

Η διοικητική δράση από το κράτος εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης (βλ. Σπ. Φλογαίτη, Η διοικητική σύμβαση: έννοια και φύση, εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα, 1991, σελ. 21).

Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία όταν η σύμβαση είτε καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, είτε περιέχει όρους που δεσμεύουν τους τρίτους (μη συμβαλλομένους), θεσπίζοντας απρόσωπες ρυθμίσεις, χωρίς σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, είτε περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία, είτε περιέχει ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση και λύση της σύμβασης με διαιτησία (βλ. εν προκειμένω άρθρο 15 παρ. 2 της Σύμβασης). Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νόμο (όπως ρητώς ορίζεται και στο άρθρο 14.1 της Σύμβασης), δυνάμει της οποίας και μόνο παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, 2007, σελ. 217 επ., και ΣτΕ 4025/1988 σύμφωνα με την οποία, εάν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας). Όπως, μάλιστα, γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας, όταν κυρούται η σύμβαση με νόμο, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές

πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβληθούν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αθήνα, 2.1.2009

Ο εισηγητής
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο προϊστάμενος του Τμήματος
Ευρωπαϊκών Μελετών
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών